

بررسی تقارن مجموع اندازه دندانهای دائمی در دو سمت قوس فکی در افراد با اکلوژن نرمال - مشهد سال ۱۳۸۰

دکتر مهندس زرین قلم*

* - استادیار گروه آموزشی ارتودنسی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به آسیمتری مختصر در اندامهای دو گانه بدن و همچنین آسیمتری جزئی که در نیمه راست و چپ صورت وجود دارد، این بررسی با هدف بدست آوردن مجموع اندازه دندانهای از مزیال سانترال تا دیستال مولر اول در هر طرف قوس فکی و مقایسه آنها با یکدیگر در داشتن آموzan دبیرستانی با اکلوژن نرمال و به تفکیک جنسیت انجام شد. روش بررسی: مطالعه حاضر مقطعی (Cross Sectional) و روش جمع آوری اطلاعات معاینه مستقیم، قالب گیری، تهیه مدل مطالعه و سپس اندازه گیری بر روی قالبهای مطالعه با استفاده از فرم اطلاعاتی بود. در این بررسی شصت پسر و دختر که دارای اکلوژن نرمال و محدوده سنی ۱۶ - ۱۸ بودند، (سی نفر پسر و سی نفر دختر) به صورت Random Sampling از بین داش آموzan دبیرستانی شهر مشهد انتخاب شدند. پس از قالب گیری و تهیه مدل‌های مطالعه غنی مزبودیستالی هزار و چهارصد و چهل دندان از دیستال مولر اول یک طرف تا دیستال مولر اول طرف دیگر در هر فک اندازه گیری شد و میانگین غنی مزبودیستال دندانها در هر نیمه فک با یکدیگر جمع گردید. در این مطالعه با نرم افزار آماری SPSS آمارهای توصیفی محاسبه شده و سپس توسط آزمونهای آماری t-Test (Paired t-Test) و آزمون t برای دونمونه مستقل (Independent Groups) تجزیه و تحلیل و مقایسه های آماری انجام گرفت.

یافته‌ها: میانگین مجموع اندازه دندانها به شرح زیر بود:

۱. سمت راست بالا در پسران کوچکتر از سمت چپ ولی اختلاف معنی دار نبود. ($P.V = ۰/۸۲$) سمت راست بالا در دختران نیز مانند پسران کوچکتر از سمت چپ و اختلاف معنی دار نبود. ($P.V = ۰/۱۲۵$) در مقایسه سمت چپ و راست در فک پایین، مجموع اندازه دندانهای طرف راست در پسران بزرگتر از طرف چپ ولی تفاوت معنی دار نبود. ($P.V = ۰/۴۵۶$) طرف راست فک پایین در دختران نیز مانند پسران بزرگتر از طرف چپ ولی تفاوت معنی دار نبود. ($P.V = ۰/۱۲۵$) در مقایسه بین دو جنس طرف راست بالا، در پسران بزرگتر از دختران و تفاوت معنی دار بود. ($P.V = ۰/۰/۰/۳$) طرف چپ بالا در پسران بزرگتر از دختران و تفاوت معنی دار بود. ($P.V = ۰/۰/۰/۲$) طرف راست پایین در پسران بزرگتر از دختران و تفاوت معنی دار بود. ($P.V = ۰/۰/۳۹$) طرف چپ پایین در پسران بزرگتر از دختران و تفاوت معنی دار بود. ($P.V = ۰/۰/۰/۲۱$) مجموع اندازه دندانهای فک بالا در پسران ۹۱۳ میلی‌متر و در دختران ۸۸۶ میلی‌متر و تفاوت بین آنها معنی دار بود. ($P.V = ۰/۰/۰/۵$) مجموع اندازه دندانهای فک پایین در پسران ۸۴۴ میلی‌متر و در دختران ۸۱۷ میلی‌متر و تفاوت بین آنها معنی دار بود. ($P.V = ۰/۰/۰/۰$)

نتیجه‌گیری: مجموع اندازه دندانها در طرف چپ و راست دو فک هم در پسران و هم در دختران متفاوت بود ولی تفاوت معنی دار نبود. در مقایسه بین دو جنس در پسران مجموع اندازه دندانها در هر طرف فکین بزرگتر از اندازه مشابه آن در دختران بود و مجموعه اندازه کل دندانهای فک بالا و همچنین دندانهای فک پایین در پسران به طور معنی داری بیشتر از دختران بود.

واژه‌های کلیدی: تقارن - مجموع اندازه دندانها - اکلوژن نرمال